

TEXTE ADOPTATE

P8_TA(2018)0102

Capacitarea femeilor și a fetelor prin sectorul digital

Rezoluția Parlamentului European din 17 aprilie 2018 referitoare la capacitarea femeilor și a fetelor prin sectorul digital (2017/3016(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 2 și articolul 3 alineatul (3) al doilea paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) și articolul 8 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),
- având în vedere articolul 23 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene,
- având în vedere Declarația și Platforma de acțiune de la Beijing, adoptate la cea de a patra Conferință mondială privind femeile, desfășurată în 1995, mai ales secțiunea intitulată „Femeile și media”,
- având în vedere documentul final din 16 decembrie 2015 al reuniunii la nivel înalt a Adunării Generale a ONU privind revizuirea generală a implementării rezultatelor Summitului Mondial privind Societatea Informațională,
- având în vedere Angajamentul strategic pentru egalitatea de gen 2016-2019 al Comisiei,
- având în vedere comunicarea Comisiei din 6 mai 2015 intitulată „O strategie privind piața unică digitală pentru Europa” (COM(2015)0192) și evaluarea la jumătatea perioadei a punerii în aplicare a acesteia intitulată „O piață unică digitală conectată pentru toți” (COM(2017)0228),
- având în vedere pilonul II din Strategia Comisiei privind piața unică digitală, care vizează crearea condițiilor adecvate, a unui mediu concurențial echitabil și a unui mediu pentru dezvoltarea rețelelor digitale și a serviciilor inovatoare, precum și pilonul III, care sprijină o societate digitală incluzivă, în care cetățenii au competențele potrivite pentru a valorifica oportunitățile create de internet și a-și mări șansele de găsire a unui loc de muncă,
- având în vedere cadrul „Educație și formare profesională 2020”,
- având în vedere studiul Comisiei intitulat „ICT for work: Digital skills in the workplace” (TIC pentru muncă - Competențe digitale la locul de muncă) și comunicarea

Comisiei din 10 iunie 2016 intitulată „O nouă agendă pentru competențe în Europa – Să lucrăm împreună pentru consolidarea capitalului uman, a capacității de inserție profesională și a competitivității” (COM(2016)0381),

- având în vedere analiza aprofundată intitulată „Empowering women on the Internet” (Capacitarea femeilor pe internet), publicată de Direcția Generală Politici Interne în octombrie 2015¹,
 - având în vedere raportul Comisiei din 1 octombrie 2013 intitulat „Femei active în sectorul TIC”,
 - având în vedere studiul Institutului European pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (EIGE) din 26 ianuarie 2017 intitulat „Gender and Digital Agenda” (Genul și Agenda digitală),
 - având în vedere Rezoluția sa din 24 mai 2012 conținând recomandări adresate Comisiei privind aplicarea principiului remunerării egale a bărbaților și femeilor pentru muncă egală sau muncă de valoare egală²,
 - având în vedere Rezoluția sa din 12 martie 2013 referitoare la eliminarea stereotipurilor de gen în UE³,
 - având în vedere Rezoluția sa din 12 septembrie 2013 referitoare la Agenda digitală pentru creștere, mobilitate și ocuparea forței de muncă: este timpul să accelerăm⁴ și, în special, Marea coaliție pentru competențe și locuri de muncă în domeniul digital,
 - având în vedere Rezoluția sa din 8 octombrie 2015 referitoare la aplicarea Directivei 2006/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2006 privind punerea în aplicare a principiului egalității de șanse și al egalității de tratament între bărbați și femei în materie de încadrare în muncă și de muncă⁵,
 - având în vedere Rezoluția sa din 28 aprilie 2016 referitoare la egalitatea de gen și capacitarea femeilor în era digitală⁶,
 - având în vedere întrebarea adresată Comisiei referitoare la emanciparea femeilor și a fetelor prin sectorul digital (O-000004/2018 – B8-0010/2018),
 - având în vedere articolul 128 alineatul (5) și articolul 123 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,
- A. întrucât digitalizarea a revoluționat și a schimbat fundamental modul în care oamenii accesează și furnizează informații, comunică, socializează, studiază și lucrează, creând

¹ Analiză aprofundată – „Empowering women on the Internet”, Parlamentul European, Direcția Generală Politici Interne, Departamentul tematic C – Afaceri constituționale și drepturile cetățenilor, Comisia pentru drepturile femeii și egalitatea de gen, octombrie 2015.

² JO C 264 E, 13.9.2013, p. 75.

³ JO C 36, 29.1.2016, p. 18.

⁴ JO C 93, 9.3.2016, p. 120.

⁵ JO C 349, 17.10.2017, p. 56.

⁶ JO C 66, 21.2.2018, p. 44.

noi oportunități de a participa la dezbateri publice și politice, la formare și pe piața muncii, deschizând noi perspective pentru o viață autonomă și oferind un potențial economic enorm pentru Uniunea Europeană și în afara acesteia; întrucât digitalizarea nu are impact doar asupra pieței, ci și a societății în ansamblu;

- B. întrucât societatea informațională, stimulată de tehnologiile informației și comunicațiilor (TIC), oferă oportunități imense pentru generarea și distribuirea bogăției și a cunoștințelor
- C. întrucât peste tot în lume este mai puțin probabil ca femeile, ca grup demografic, să fie online decât bărbații; întrucât 68 % dintre bărbați și 62 % dintre femei utilizează calculatoarele și internetul în mod regulat; întrucât 54 % dintre bărbați, față de 48 % dintre femei, utilizează internetul pe dispozitive mobile; întrucât 33 % dintre bărbați instalează ei înșiși software-ul pe dispozitive, față de doar 18 % dintre femei; întrucât 41 % dintre bărbați folosesc servicii de radio și televiziune online, față de doar 35 % dintre femei; întrucât 47 % dintre bărbați folosesc servicii bancare online, față de doar 35 % dintre femei; întrucât 22 % dintre bărbați vând bunuri pe internet, față de doar 17 % dintre femei; întrucât 20 % dintre bărbați cumpără bunuri pe internet, față de doar 13 % dintre femei;
- D. întrucât modelele digitale de comunicare au contribuit la crearea unor condiții care favorizează o mai largă difuzare a discursurilor de incitare la ură și a amenințărilor împotriva femeilor și, de când au atins vârsta adolescenței, 18 % din femeile din Europa au fost expuse într-o formă sau alta hărțurii cibernetice; întrucât a crescut numărul amenințărilor, inclusiv al amenințărilor cu moartea, la adresa femeilor; întrucât sensibilizarea socială cu privire la formele digitale de violență este în continuare insuficientă; întrucât diferitele forme de violență online nu au fost încă luate pe deplin în considerare de cadrul juridic;
- E. întrucât doar 2 % din totalul femeilor de pe piața forței de muncă lucrează în domeniul tehnic, profesional și științific, față de 5 % dintre bărbați; întrucât în Europa numai 9 % dintre dezvoltatori sunt femei, numai 19 % dintre cadrele de conducere superioare din sectorul TIC sunt femei (față de 45 % în alte sectoare ale serviciilor) și întrucât femeile reprezintă numai 19 % dintre antreprenori în aceste sectoare (față de 54 % în alte sectoare ale serviciilor);
- F. întrucât există o diferență semnificativă între femei și bărbați în ceea ce privește accesul la oportunități profesionale și educaționale legate de tehnologiile informației și comunicațiilor și de competențele digitale;
- G. întrucât sexismul și stereotipurile de gen constituie un obstacol major în calea egalității dintre femei și bărbați și acestea măresc și mai mult decalajul de gen în sectorul digital, îngreunându-le femeilor dezvoltarea deplină a capacităților lor ca utilizatoare, inovatoare și creatoare;
- H. întrucât locurile de muncă, nu numai în sectorul TIC, necesită din ce în ce mai mult un anumit grad de competențe digitale și de alfabetizare digitală, iar această tendință va fi probabil amplificată în viitor cu un spectru mai larg de competențe digitale necesare pentru majoritatea profesiilor și locurilor de muncă vacante;
- I. întrucât îmbunătățirea competențelor digitale și a cunoștințelor în domeniul IT

reprezintă o oportunitate unică de a îmbunătăți echilibrul dintre viața profesională și cea privată prin sporirea accesului la educație și formare și facilitând incluziunea pe piața muncii nu numai a femeilor și fetelor, dar și a persoanelor cu nevoi speciale, precum persoanele cu handicap, și a locuitorilor din zonele rurale și îndepărtate, aflate la distanță de centrele urbane; întrucât digitalizarea locului de muncă poate aduce cu sine unele provocări ce trebuie să fie abordate; întrucât creșterea numărului de femei din domeniul TIC, unul dintre sectoarele cu cele mai mari salarii, ar putea contribui la capacitatea financiară și la independența femeilor, ceea ce ar duce la reducerea diferenței de remunerare între femei și bărbați și ar îmbunătăți independența financiară a femeilor; întrucât doar aproximativ 16 % din cele aproximativ opt milioane de persoane care lucrează în domeniul TIC în Europa sunt femei;

- J. întrucât digitalizarea oferă noi oportunități de antreprenoriat pentru femei, inclusiv antreprenoriatul digital la scară mică, care în multe cazuri nu necesită un capital inițial semnificativ, precum și întreprinderile urmărite în cadrul economiei sociale, care consolidează incluziunea socială; întrucât este nevoie să se sprijine antreprenoriatul digital în rândul femeilor, deoarece acesta este unul dintre sectoarele cu cea mai rapidă creștere și cele mai prospere ale economiei, oferind numeroase oportunități pentru inovare și creștere, iar femeile reprezintă doar 19 % dintre antreprenorii din acest domeniu;
- K. întrucât intrarea unui număr mai mare de femei în sectorul TIC ar stimula o piață în care se preconizează o penurie de forță de muncă și în care participarea egală a femeilor ar conduce la un câștig de aproximativ 9 miliarde EUR pentru PIB-ul UE în fiecare an; întrucât femeile sunt în continuare profund subreprezentate în ceea ce privește studiile universitare în domeniul TIC, ele reprezentând doar aproximativ 20 % dintre absolvenții în domeniu, numai 3 % dintre toate absolvenții având o diplomă în TIC; întrucât femeile se confruntă cu numeroase dificultăți la integrarea și la rămânerea în sectorul TIC; întrucât mediul de muncă actual dominat de bărbați (femeile reprezentând numai 30 % din forța de muncă) contribuie la tendința multor femei de a părăsi sectorul TIC după câțiva ani de la finalizarea studiilor universitare; întrucât participarea femeilor pe piața forței de muncă digitală scade odată cu înaintarea în vârstă; întrucât femeile sub 30 de ani cu o diplomă în TIC reprezintă 20 % din sectorul TIC, comparativ cu 15,4 % dintre femeile între 31 și 45 de ani și cu 9 % dintre femeile cu vârsta peste 45 de ani;
- L. întrucât studiul intitulat „Women active in the ICT sector” („Femeile active în sectorul TIC”) estimează că până în 2020 vor exista 900 000 de posturi neocupate în sectorul TIC în Europa; întrucât sectorul TIC este în creștere rapidă, creând circa 120 000 de noi locuri de muncă în fiecare an;
- M. întrucât sectorul TIC se caracterizează printr-o segregare verticală și orizontală deosebit de ridicată, precum și printr-o diferență între calificările educaționale ale femeilor și pozițiile lor în sectorul TIC; întrucât mai puțin de 20 % dintre antreprenorii din domeniul TIC sunt femei; întrucât majoritatea femeilor (54 %) din sectorul TIC ocupă un loc de muncă mai slab plătit și poziții cu un nivel mai scăzut de calificare, iar numai o mică minoritate a acestora (8 %) ocupă poziții de ingineri de software cu calificări înalte; întrucât femeile sunt, de asemenea, subreprezentate în procesul decizional din acest sector, doar 19,2 % dintre lucrătorii din sectorul TIC având șefi femei, comparativ cu 45,2 % dintre lucrătorii din alte sectoare;
- N. întrucât femeile de peste 55 de ani sunt expuse în special riscului de șomaj și de

inactivitate pe piața muncii, media ratei de ocupare în UE în rândul femeilor cu vârste cuprinse între 55 și 64 de ani fiind de numai 49 % în 2016, comparativ cu 62 % pentru bărbați; întrucât un nivel scăzut de cunoștințe în domeniul IT și de competențe digitale crește și mai mult acest risc; întrucât îmbunătățirea și investirea în dobândirea de competențe digitale pentru femeile de peste 55 de ani ar crește oportunitățile acestora de angajare și le-ar oferi o anumită protecție împotriva excluderii de pe piața muncii;

- O. întrucât, conform datelor Eurostat pentru 2014, numărul femeilor din învățământul superior (42,3 %) îl depășește pe cel al bărbaților (33,6 %) și totuși numărul femeilor este mult mai ridicat în domeniul științelor umaniste decât în cel al științelor exacte; întrucât procentul studentelor din învățământul terțiar care studiază în domeniul TIC se ridică la doar 9,6 %, spre deosebire de cel al studenților din acest domeniu, care este de 30,6 %; întrucât femeile continuă să fie în mare parte subreprezentate în inițiative precum Săptămâna UE a programării, TIC pentru o educație mai bună, Startup Europe Leaders Club și Marea coaliție pentru locuri de muncă în sectorul digital, care vizează promovarea într-o și mai mare măsură a competențelor digitale și a educației digitale;
- P. întrucât participarea scăzută a femeilor și a fetelor la formele de educație în domeniul TIC și, mai târziu, la ocuparea forței de muncă este rezultatul unei interacțiuni complexe între stereotipurile de gen, care începe din primele etape ale vieții și educației și continuă pe parcursul carierei profesionale,
1. invită Comisia să exploateze și să direcționeze mai bine Agenda digitală și Strategia privind piața unică digitală pentru a aborda disparitățile de gen importante în sectorul TIC și pentru a promova integrarea deplină a femeilor în acest sector, în special în ceea ce privește profesiile tehnice și din domeniul telecomunicațiilor, precum și să promoveze educația și formarea profesională a femeilor și fetelor în domeniul TIC și în alte domenii ale științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii (STIM);
 2. salută acțiunile care sprijină integrarea și participarea femeilor la societatea informațională incluse în Angajamentul strategic pentru egalitatea de gen 2016-2019; invită Comisia să pună în aplicare acțiunile vizând reducerea disparităților de gen privind salariile, veniturile și pensiile, combătându-se astfel sărăcia în rândul femeilor, și să stimuleze promovarea încadrării în muncă a femeilor în sectorul TIC, combătând stereotipurile de gen și promovând egalitatea de gen la toate nivelurile și în toate tipurile de educație, inclusiv cu privire la alegerile bazate pe gen ale domeniului de studiu și de lucru, în conformitate cu prioritățile prevăzute în cadrul „Educație și formare profesională 2020”;
 3. încurajează Comisia și statele membre să își desfășoare activitatea în spiritul cooperării deschise în cadrul strategic în domeniul educației și formării profesionale 2020 pentru a găsi soluții și a face schimburi de cele mai bune practici privind educația digitală timpurie, inclusiv competențele digitale și de programare, care să le includă și pe fete, dar și privind etapele următoare, precum și în ceea ce privește programele destinate creșterii numărului de femei care decid să urmeze și să aprobe un program de studii în domeniul STIM, deoarece acest lucru le-ar permite femeilor să dobândească acces deplin la servicii electronice în condiții de egalitate cu bărbații și să profite de oportunitățile de angajare pentru ingineri și informaticieni care se preconizează;
 4. invită UE și statele membre să elaboreze, să sprijine și să organizeze acțiunile promovate de Organizația Națiunilor Unite și agențiile sale, în special în cadrul

Declarației și a Platformei pentru acțiune de la Beijing, precum și al Summitului Mondial privind Societatea Informațională (WSIS), inclusiv în contextul programelor școlare, pentru a urmări capacitarea femeilor în era digitală la nivel european și mondial;

5. invită Comisia și statele membre să soluționeze disparitatea de gen din sectorul TIC prin consolidarea argumentelor pentru diversitate și prin crearea de stimulente mai puternice și suplimentare, atât pentru întreprinderi, cât și pentru femei, cum ar fi furnizarea de modele de referință, programe de mentorat și cursuri profesionale, pentru a crește vizibilitatea femeilor; încurajează statele membre să sprijine și să întreprindă acțiuni vizând, printre altele, dezvoltarea de conținut online care să promoveze egalitatea de gen, promovarea accesului la TIC și a utilizării acestora ca instrumente de combatere a discriminării de gen în domenii precum violența de gen, dar și atingerea echilibrului dintre viața profesională și cea privată;
6. salută Planul de acțiune al UE 2017-2019 pentru combaterea diferenței de remunerare între femei și bărbați (COM(2017)0678); subliniază necesitatea de a consolida respectarea principiului egalității de remunerare între femei și bărbați pentru muncă egală, consacrat în TUE, și invită Comisia să pună în aplicare inițiativele incluse în Acțiunea II a planului menită să atragă mai multe femei în profesiile STIM, ceea ce, potrivit EIGE, ar putea duce la eliminarea diferențelor salariale între femei și bărbați până în 2050, datorită unei productivități mai ridicate a locurilor de muncă STIM;
7. invită Comisia și statele membre să pună la dispoziție fonduri și să îmbunătățească accesul la fondurile existente pentru a promova și sprijini femeile antreprenoare, în special în contextul transformării digitale a industriei, pentru a se asigura că orice întreprindere, indiferent de mărimea acesteia, sectorul în care își desfășoară activitatea sau localizarea sa în Europa, poate beneficia de pe urma inovațiilor digitale; subliniază, în acest context, că centrele de inovare digitală, care sunt esențiale pentru facilitarea transformării digitale, ar trebui să pună accentul mai ales pe femeile antreprenoare și întreprinderile nou-înființate deținute de femei; invită Comisia să abordeze integral și în mod exhaustiv disparitatea de gen în cadrul procesului de digitalizare;
8. invită Comisia și statele membre să sprijine învățarea pe tot parcursul vieții, precum și formarea și sistemele care îi ajută pe participanți să se adapteze mai bine sau să se pregătească pentru o eventuală schimbare a carierei în funcție de cererea tot mai mare de competențe digitale în numeroase sectoare, acordând o atenție specială femeilor cu vârste de peste 55 de ani, în special celor cu responsabilități de îngrijire, și femeilor care și-au întrerupt temporar cariera sau sunt în curs de reintegrare la locul de muncă, astfel încât să se asigure că nu rămân în urmă în această tranziție rapidă către digitalizare și pentru a le proteja de excluderea de pe piața muncii;
9. subliniază eficacitatea utilizării internetului pentru campaniile, forumurile și consolidarea vizibilității modelelor de referință feminine, acestea accelerând egalitatea de gen; îndeamnă Comisia și statele membre să promoveze rețelele online ale femeilor, deoarece ele implică o abordare de jos în sus a capacitării femeilor;
10. invită Comisia să încurajeze crearea de rețele în rândul organizațiilor societății civile și al organizațiilor mass-mediei profesionale, pentru a capacita femeile să aibă un rol activ și pentru a recunoaște nevoile lor specifice în sectorul mass-media;

11. subliniază rolul-cheie al societății civile în guvernarea internetului; invită Comisia și statele membre să dialogheze constructiv cu organizațiile societății civile digitale și să sprijine acestea;
12. încurajează toate autoritățile și actorii societății civile să sprijine introducerea și punerea în aplicare a serviciilor electronice, a competențelor digitale și a formelor digitale de muncă ce pot stimula echilibrul dintre viața profesională și cea privată în societățile noastre, asigurându-se, totodată, că este evitată o povară dublă asupra femeilor; invită Comisia și statele membre să identifice oportunitățile și provocările asociate digitalizării, inclusiv în ceea ce privește condițiile de muncă, precum formele instabile de ocupare a forței de muncă și problemele de sănătate mintală legate de muncă;
13. subliniază că este important să se asigure integrarea perspectivei de gen în sectorul educației, prin promovarea alfabetizării digitale și a participării femeilor și fetelor la educația și formarea în sectorul TIC, prin introducerea programării, a noilor medii și tehnologii în programele școlare de la toate nivelurile, precum și educația extracurriculară, informală și non-formală și din toate formele de învățământ și de formare, inclusiv pentru personalul didactic, pentru a reduce și elimina decalajele la nivelul competențelor digitale și a încuraja fetele și tinerele să urmeze cariere în sectoarele științei și ale TIC; subliniază importanța unui dialog constant cu partenerii sociali pentru a se depăși disparitățile de gen din acest domeniu;
14. încurajează statele membre să introducă cunoștințe adecvate vârstei din domeniul TIC încă din etapele timpurii ale educației, acordând o atenție deosebită inspirării fetelor de a dezvolta interes și talent în domeniul digital și îndeamnă Comisia și statele membre să promoveze educația STIM a fetelor de la vârste fragede, având în vedere că fetele se îndepărtează de materiile de studiu asociate cu STIM devreme în parcursul școlar din cauza stereotipurilor de gen care marchează aceste materii de studiu, a lipsei de modele de referință și a segregării activităților și jucăriilor, ceea ce creează o subreprezentare a femeilor în aceste domenii la universitate, care se extinde și la nivelul locului de muncă;
15. încurajează statele membre și Comisia să promoveze, îndeosebi prin intermediul campaniilor de informare și de sensibilizare, participarea femeilor în sectoare de activitate considerate în mod stereotip „masculine”, cum este și digitalizarea; subliniază necesitatea de a organiza campanii de sensibilizare și formare și de integrare a perspectivei de gen pentru toți actorii implicați în politicile din domeniul digitalizării; subliniază necesitatea de a sprijini dobândirea de competențe digitale de către femei în sectoare care nu utilizează intens TIC, însă vor necesita competențe și abilități digitale în viitorul apropiat;
16. invită Comisia și statele membre, precum și întreprinderile să promoveze egalitatea de gen în domeniul TIC prin colectarea de date defalcate pe gen privind utilizarea TIC, elaborarea de obiective, indicatori și criterii de referință pentru a urmări progresele în accesul femeilor la TIC și pentru a promova exemple de cele mai bune practici în rândul firmelor din domeniul TIC; invită EIGE să compileze date privind modul în care serviciile digitale pot fi mai bine utilizate în beneficiul femeilor și al egalității de gen;
17. subliniază că este important să se identifice provocările ce derivă din utilizarea TIC și a internetului pentru comiterea de infracțiuni, proferarea de amenințări sau comiterea de acte de hărțuire sau violență împotriva femeilor; îndeamnă responsabilii politici să trateze aceste probleme în mod corespunzător și să se asigure că există un cadru prin

care agențiile de punere în aplicare a legii pot să trateze în mod eficient infracțiunile digitale; invită Comisia și statele membre să garanteze protecția fetelor de publicitatea în mediul digital care le-ar putea instiga la un comportament dăunător pentru sănătatea lor;

18. solicită instituțiilor UE și statelor membre să desfășoare campanii pentru a sensibiliza femeile cu privire la beneficiile TIC, dar și la riscurile aferente, și să le ofere educația și cunoștințele necesare cu privire la modul în care să se protejeze pe internet;
19. invită instituțiile, agențiile și organismele UE, precum și statele membre și agențiile lor de asigurare a aplicării legii să coopereze și să ia măsuri concrete pentru a-și coordona acțiunile de combatere a folosirii TIC pentru comiterea de infracțiuni legate de traficul de ființe umane, hărțuire și urmărire pe internet, acestea având adesea un caracter transfrontalier pentru care este esențială o coordonare la nivelul UE pentru anchetarea acestor infracțiuni; invită statele membre să își revizuiască dreptul penal pentru a garanta că noile forme de violență digitală sunt definite și recunoscute;
20. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.